

Grozījumi:

Ministru kabineta 28.04.2008. noteikumi Nr.309 / LV, 67, 30.04.2008. / Stājas spēkā 01.05.2008.
Ministru kabineta 29.09.2009. noteikumi Nr.1107 / LV, 157, 02.10.2009. / Stājas spēkā 03.10.2009.
Ministru kabineta 17.04.2012. noteikumi Nr.265 / LV, 62, 20.04.2012. / Stājas spēkā 21.04.2012.
Ministru kabineta 24.11.2020. noteikumi Nr.697 / LV, 234, 03.12.2020. / Stājas spēkā 04.12.2020.

Ministru kabineta noteikumi Nr.189

Rīgā 2002.gada 21.maijā (prot. Nr.21 14.§)

Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar bioloģiskajām vielām

Izdoti saskaņā ar Darba aizsardzības likuma 25.panta 12.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka prasības nodarbināto aizsardzībai pret risku viņu drošībai un veselībai (turpmāk — risks), kas rodas vai var rasties, saskaroties ar bioloģiskajām vielām darba vietā.

2. Bioloģiskās vielas ir bioloģiskie aģenti — mikroorganismi (vienas šūnas vai bezšūnu organismi, kas spēj vairoties vai pārnest ģenētisko materiālu), arī ģenētiski pārveidoti mikroorganismi, šūnu kultūras (laboratorijas apstākļos izaudzētas šūnas, kurām ir daudzšūnu organisma izcelsme) un cilvēka endoparazīti, kuri var būt infekcijas slimību izraisītāji vai kuri var izraisīt invāziju, alerģiju vai saindēšanos (turpmāk — veselības traucējums), vai kuru dēļ cilvēks var kļūt par slimības izraisītāja nēsātāju (turpmāk — bioloģiskie aģenti).

3. Noteikumi neattiecas uz nodarbināto aizsardzību pret risku, kas rodas vai var rasties, saskaroties ar ektoparazītiem, kukaiņiem, dzīvnieku izcelsmes bioloģisko materiālu, augu alerģēniem un toksīniem.

4. Bioloģiskos aģentus, ņemot vērā to spējas izraisīt veselības traucējumu, klasificē četrās riska grupās:

4.1. 1.grupas bioloģiskais aģents — bioloģiskais aģents, kura spēja izraisīt veselības traucējumu ir maz ticama un pret kura iedarbību iespējami efektīvi profilakses pasākumi un ārstēšana;

4.2. 2.grupas bioloģiskais aģents — bioloģiskais aģents, kas var izraisīt veselības traucējumu un var būt bīstams nodarbinātajiem, bet iespēja, ka tas radīs draudus citiem cilvēkiem, ir maza. Pret tā iedarbību iespējami efektīvi profilakses pasākumi un ārstēšana;

4.3. 3.grupas bioloģiskais aģents — bioloģiskais aģents, kas var izraisīt smagu veselības traucējumu (veselības

traucējums, kas norit ar izteiktu subjektīvu veselības pasliktināšanos un objektīvi konstatējamiem izteiktiem dzīvību apdraudošiem organisma funkciju traucējumiem) un ir bīstams nodarbinātajam. Pastāv risks, ka tas radīs draudus citiem cilvēkiem. Pret tā iedarbību iespējami efektīvi profilakses pasākumi un ārstēšana;

4.4. 4.grupas bioloģiskais aģents — bioloģiskais aģents, kas var izraisīt smagu veselības traucējumu un ir bīstams nodarbinātajam. Pastāv liels risks, ka tas radīs draudus citiem cilvēkiem. Nav iespējami efektīvi profilakses pasākumi un ārstēšana.

5. Ja, klasificējot bioloģisko aģentu, rodas šaubas, kurā riska grupā tas iekļaujams, to iekļauj grupā ar visaugstāko riska pakāpi.

6. Ja bioloģiskie aģenti atbilstoši klasifikācijai (1.pielikums) nav iekļaujami 2., 3. vai 4.grupā, tas nenozīmē, ka tie pieder pie 1.grupas. Šādus bioloģiskos aģentus iekļauj 1.grupā tādā gadījumā, ja ir pierādījumi, ka bioloģiskā aģenta spēja izraisīt veselības traucējumu cilvēkam ir maz ticama un pret tā iedarbību ir efektīvi profilakses pasākumi un ārstēšana.

7. Visus vīrusus, kas jau ir izdalīti cilvēka organismā, bet nav novērtēti un nav minēti šo noteikumu 1.pielikumā, uzskata vismaz par 2.grupas bioloģiskajiem aģentiem, izņemot gadījumus, ja ir pierādījumi, ka attiecīgo vīrusu spēja izraisīt cilvēka veselības traucējumu ir maz ticama.

8. Par šo noteikumu ievērošanu atbild darba devējs.

9. Noteikumu ievērošanu kontrolē Valsts darba inspekcija, bet atsevišķas kontroles funkcijas veic Valsts vides dienests un Veselības inspekcija (turpmāk — uzraudzības un kontroles institūcijas) saskaņā ar to nolikumiem.
(Grozīts ar MK 28.04.2008. noteikumiem Nr.309; MK 29.09.2009. noteikumiem Nr.1107)

II. Riska novērtēšana

10. Darba devējs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina riska novērtēšanu uzņēmuma darba vides iekšējās uzraudzības un darba vides riska novērtēšanas sistēmas ietvaros.

11. Ja, veicot darba vietu pārbaudi, konstatē, ka bioloģiskie aģenti rada vai var radīt risku, to novērtē, nosakot bioloģisko aģentu iedarbības veidu, pakāpi un ilgumu.

12. Ja darbs saistīts ar vairākiem bioloģiskajiem aģentiem, risku novērtē, ņemot vērā visus darbā lietotos bioloģiskos aģentus.

13. Risku novērtē ne retāk kā reizi gadā, kā arī ja darba vidē radušās pārmaiņas, kuras var ietekmēt nodarbinātā drošību un veselību.

14. Novērtējot risku, ņem vērā:

14.1. bioloģisko aģentu klasifikāciju;

14.2. uzraudzības un kontroles institūciju ieteikumus par bioloģisko aģentu kontroli, lai nodrošinātu nodarbinātā veselības aizsardzību, ja nodarbinātais darba procesā ir vai var tikt pakļauts bioloģisko aģentu iedarbībai;

14.3. informāciju par slimībām, ar kurām nodarbinātie var saslimt, pildot darba pienākumus;

14.4. potenciālos alerģiskos un toksiskos efektus, kas var rasties, pildot darba pienākumus;

14.5. informāciju par nodarbinātajiem konstatētajām arodslimībām un ar darbu saistītajām slimībām;

14.6. bioloģisko aģentu pastiprināto ietekmi uz tiem nodarbinātajiem, kuru uzņēmīgumu pret slimībām var ietekmēt agrāk pārciesta slimība, medikamentu lietošana, imūnsistēmas nepietiekamība, grūtniecība vai barošana ar krūti u.tml.

15. Darba devējs pēc uzraudzības un kontroles institūciju pieprasījuma sniedz informāciju par riska novērtēšanu uzņēmumā.

III. Riska novēršana un samazināšana

16. Ja iespējams, darba devējs darba procesā neizmanto šo noteikumu 1.pielikumā minētos bioloģiskos aģentus, bet aizstāj tos ar bioloģiskajiem aģentiem, kas nodarbināto veselībai nav bīstami vai saskaņā ar zinātnes atziņām ir mazāk bīstami.

17. Pamatojoties uz riska novērtēšanas rezultātiem un darba vietu pārbaudē gūto informāciju, darba devējs nosaka:

17.1. darba vietas, kurās nodarbinātie ir vai var tikt pakļauti bioloģisko aģentu ietekmei;

17.2. nodarbinātos, kuri ir vai var tikt pakļauti bioloģisko aģentu ietekmei;

17.3. pasākumus, ko veic, lai novērstu vai samazinātu bioloģisko aģentu radīto risku.

18. Ja riska novērtēšanā konstatē, ka nodarbināto drošībai un veselībai ir risks, darba devēja pienākums ir to novērst, bet, ja, ņemot vērā konkrētā darba specifiku, tehniski nav iespējams to izdarīt, darba devējs līdz minimumam samazina risku, veicot šādus pasākumus:

18.1. ierobežo to nodarbināto skaitu, kuri darba vietās ir vai var tikt pakļauti bioloģisko aģentu iedarbībai;

18.2. darba procesu un tā kontroli organizē tā, lai novērstu vai līdz minimumam samazinātu bioloģisko aģentu izdalīšanos darba vidē;

18.3. veic kolektīvos aizsardzības pasākumus vai, ja bioloģisko aģentu ietekmi uz nodarbināto nav iespējams novērst, izmantojot citus līdzekļus, nodrošina nodarbinātos ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem;

18.4. nodrošina higiēniskā un epidēmiskās drošības režīma ievērošanu darba vietās, lai novērstu vai samazinātu bioloģisko aģentu nejaušas pārvešanas vai izplūdes iespēju;

18.5. uzstāda bioloģiskās bīstamības brīdinājuma zīmi un citas drošības zīmes darba vietās, kur iespējama saskare ar bioloģiskajiem aģentiem atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām par drošības zīmju lietošanu darba vietās;

18.6. izstrādā nodarbināto evakuācijas plānu un rīcības plānu neparedzēti augsta piesārņojuma un citās ārkārtas situācijās, kas saistītas ar bioloģisko aģentu iedarbību;

18.7. ja nepieciešams un tehniski iespējams, izmanto atbilstošas periodiskas vai nepārtrauktas kontroles metodes bioloģisko aģentu noteikšanai darba vidē, lai laikus konstatētu to noplūdi (piemēram, bioloģiskā aģenta izplūšana vidē, izklūšana no traukiem un tehnoloģiskajām iekārtām);

18.8. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina bioloģiskos aģentus saturošu atkritumu ātru un drošu savākšanu, uzglabāšanu un iznīcināšanu, lietojot no atbilstoša materiāla izgatavotus noslēdzamus, īpaši marķētus konteinerus, uz kuriem norādīts to saturs;

18.9. nodrošina bioloģisko aģentu drošu uzglabāšanu, transportēšanu un pārkraušanu darba vietā;

18.10. slēdz ar testēšanas laboratoriju, kura akreditēta sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs" Latvijas Nacionālajā akreditācijas birojā atbilstoši standartam LVS EN ISO/IEC 17025:2005 "Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības" un par kuru

Ekonomikas ministrija publicējusi paziņojumu laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", līgumu par cilvēku vai dzīvnieku ausu paraugu ņemšanu, apstrādāšanu un testēšanu.

(Grozīts ar MK 28.04.2008. noteikumiem Nr.309; MK 29.09.2009. noteikumiem Nr.1107)

19. Ja nodarbinātie darba vietā strādā ar bioloģiskajiem aģentiem, kas apdraud nodarbināto drošību un veselību, darba devējs nodrošina:

19.1. lai nodarbinātie riska zonā nedzertu, neēstu un nesmēķētu;

19.2. piemērotas mazgāšanās un tualetes telpas, kurās ir ierīces acu mazgāšanai un ādas antiseptiskie līdzekļi;

19.3. nodarbināto apgādi ar aizsargapģērbiem un citiem nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

19.4. darba aizsargapģērba uzglabāšanu atsevišķi no nodarbinātā personīgā apģērba un darba aizsargapģērba mazgāšanu atbilstošās iekārtās atsevišķi no citiem apģērbiem;

19.5. lai darba aizsargapģērbs un citi individuālie aizsardzības līdzekļi netiktu iznesti ārpus uzņēmuma teritorijas;

19.6. individuālo aizsardzības līdzekļu uzglabāšanu īpaši šim nolūkam paredzētā vietā, to regulāru pārbaudi un tīrīšanu, bojāto un nolietoto ierīču savlaicīgu salabošanu vai nomaiņu ar jaunām ierīcēm.

20. Aizsargapģērbiem un individuālos aizsardzības līdzekļus, uz kuriem var būt nonākuši bioloģiskie aģenti, uzglabā atsevišķi no pārējiem apģērbiem. Darba devējs nodrošina šo apģērbiem un aizsardzības līdzekļiem dezinfekciju un tīrīšanu vai, ja nepieciešams, iznīcināšanu.

21. Izdevumus, kas saistīti ar individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanu, arī aizsargapģērba remontu, pārbaudi, tīrīšanu, dezinfekciju un iznīcināšanu, sedz darba devējs.

IV. Bioloģisko aģentu iedarbībai pakļauto nodarbināto saraksts

22. Darba devējs nodrošina:

22.1. nodarbināto saraksta sastādīšanu. Sarakstā norāda nodarbinātos, kuru darbs saistīts ar 3. un 4.grupas bioloģiskajiem aģentiem, kā arī informāciju (rakstiski vai elektroniski) par veiktā darba veidu, bioloģisko aģentu, tā iedarbības veidu un ilgumu;

22.2. negadījumu uzskaiti, kuros notikusi vai varēja notikt 3. vai 4.grupas bioloģiskā aģenta noplūde, kas izraisījusi vai varēja izraisīt cilvēku veselības traucējumu, kā arī norāda nodarbinātos, kuri saistīti ar negadījumu (informāciju dokumentē rakstiski vai elektroniski).

23. Darba devējs šo noteikumu 22.punktā minētos dokumentus uzglabā 10 gadus pēc tam, kad nodarbinātie ir pārtraukuši darbu ar bioloģiskajiem aģentiem. Beidzoties noteiktajam laikposmam, dokumentus likumā noteiktajā kārtībā nodod arhīvā, izņemot šo noteikumu 24.punktā minētos gadījumus.

24. Dokumentus, kas minēti šo noteikumu 22.punktā, pēc pēdējās zināmās bioloģisko aģentu iedarbības darba devējs uzglabā 45 gadus un, beidzoties noteiktajam laikposmam, dokumentus likumā noteiktajā kārtībā nodod arhīvā, ja bioloģiskā aģenta iedarbība var izraisīt veselības traucējumu un:

24.1. iedarbība saistīta ar bioloģiskajiem aģentiem, par kuriem zināms, ka tie spēj izraisīt paliekošas vai latentas infekcijas;

24.2. veselības traucējums nav diagnosticējams pirms tā pazīmju parādīšanās;

24.3. bioloģiskajam aģentam pirms veselības traucējuma pazīmju parādīšanās ir ilgstošs inkubācijas periods;

24.4. pēc atbilstošas ārstēšanas veselības traucējums ilgstoši pēc noteikta vai nenoteikta laika recidivē (atkārtojas);

24.5. bioloģiskā aģenta iedarbībai var būt ilglaicīgas komplikācijas.

25. Dokumenti, kas minēti šo noteikumu 22.punktā, ir pieejami primārās veselības aprūpes ārstam, uzraudzības un kontroles institūcijām, darba aizsardzības jautājumos kompetentai institūcijai, darba aizsardzības speciālistam un nodarbinātā uzticības personai.

26. Katram nodarbinātajam ir tiesības saņemt šo noteikumu 22.punktā minēto informāciju, kas attiecas tieši uz viņu.

27. Ja uzņēmumu likvidē, šo noteikumu 22.punktā minētos dokumentus un šo noteikumu VIII nodaļā minētos medicīniskos datus uzglabā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

V. Uzraudzības un kontroles institūciju informēšana

28. Ja pēc riska novērtēšanas darba devējs konstatē, ka pastāv risks nodarbināto drošībai un veselībai, darba devējs pēc uzraudzības un kontroles institūciju pieprasījuma sniedz informāciju par:

28.1. riska novērtēšanas rezultātiem;

28.2. darbībām, kuru laikā nodarbinātie bija pakļauti vai, iespējams, bija pakļauti bioloģisko aģentu iedarbībai;

28.3. bioloģisko aģentu iedarbībai pakļauto nodarbināto skaitu;

28.4. veiktajiem darba aizsardzības un preventīvajiem pasākumiem, informāciju par darba procesu un metodēm;

28.5. uzņēmumā izmantotajiem kolektīvajiem un individuālajiem aizsardzības līdzekļiem;

28.6. darba aizsardzības speciālistu un viņa pilnvarām;

28.7. rīcības plānu avārijas situācijā, lai aizsargātu nodarbinātos no 3. vai 4.grupas bioloģisko aģentu iedarbības, kas varētu notikt bioloģiskā aģenta noplūdes dēļ.

29. Darba devējs iesniedz uzraudzības un kontroles institūcijās:

29.1. sākotnējo paziņojumu vismaz 30 dienas pirms darba uzsākšanas, ja viņš pirmo reizi gatavojas strādāt ar 2., 3. vai 4.grupas bioloģiskajiem aģentiem;

29.2. atkārtotu paziņojumu, ja ir mainījusies sākotnējā paziņojumā norādītā informācija vai ir notikušas būtiskas pārmaiņas darba vidē.

30. Laboratorijas iesniedz uzraudzības un kontroles institūcijās tikai sākotnējo paziņojumu 30 dienas pirms darba uzsākšanas, ja tās:

30.1. sniedz diagnostikas pakalpojumus, kas saistīti ar 4.grupas bioloģiskajiem aģentiem;

30.2. pirmo reizi gatavojas strādāt ar kādu citu 4.grupas bioloģisko aģentu un jebkuru citu jaunu 3.grupas bioloģisko aģentu, un darba devējs pats ir klasificējis šos bioloģiskos aģentus atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumam.

31. Darba devējs šo noteikumu 29. un 30.punktā minētajos paziņojumos norāda šādu informāciju:

31.1. darba devēja rekvizīti (nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese);

31.2. darba aizsardzības speciālists un viņa pilnvaras;

31.3. vieta, kur tiek veikts darbs ar bioloģiskajiem aģentiem;

31.4. riska novērtēšanas rezultāti;

31.5. bioloģiskā aģenta suga;

31.6. paredzētie darba aizsardzības un preventīvie pasākumi.

32. Darba devējs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nekavējoties informē attiecīgo uzraudzības un kontroles institūciju par visiem negadījumiem, kas varētu būt radījuši bioloģiskā aģenta noplūdi un kas varētu izraisīt smagu cilvēka veselības traucējumu atbilstoši 3. un 4.grupas bioloģisko aģentu iedarbībai.

VI. Darba aizsardzības prasības ārstniecības iestādēs un veterinārās aprūpes iestādēs (izņemot diagnostikas laboratorijas)

33. Novērtējot risku ārstniecības iestādēs un veterinārās aprūpes iestādēs (izņemot diagnostikas laboratorijas), darba devējs papildus norāda:

33.1. iespējamo bioloģisko aģentu klātbūtni cilvēkos vai dzīvniekos, kā arī no tiem ņemtajos materiālos un paraugos;

33.2. draudus, ko rada bioloģiskie aģenti, kuru klātbūtne cilvēkos vai dzīvniekos, kā arī no tiem ņemtajos materiālos un paraugos ir zināma vai par kuru klātbūtni ir aizdomas;

33.3. risku, kas saistīts ar darba raksturu.

34. Lai aizsargātu nodarbināto drošību un veselību, ārstniecības iestādēs un veterinārās aprūpes iestādēs (izņemot diagnostikas laboratorijas), darba devējs veic šādus pasākumus:

34.1. dezinfekciju;

34.2. nosaka kārtību, kādā rīkojas ar bioloģiskos aģentus saturošiem atkritumiem un veic to likvidāciju.

35. Lai līdz minimumam samazinātu citu cilvēku vai dzīvnieku inficēšanās risku, izolatoros, kur atrodas cilvēki vai dzīvnieki, kas ir inficējušies vai pastāv varbūtība, ka ir inficējušies ar 3. vai 4. grupas bioloģiskajiem aģentiem, izvēlas situācijai atbilstošus izolācijas pasākumus saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumu.

VII. Īpaši pasākumi attiecībā uz laboratorijām, dzīvniekiem paredzētajām telpām un rūpnieciskiem procesiem

36. Laboratorijās, arī diagnostikas laboratorijās, un telpās, kurās ir ievietoti ar 2., 3. vai 4.grupas bioloģiskajiem aģentiem tīši inficēti laboratorijas dzīvnieki vai kuri ir šādu bioloģisko aģentu pārnēsātāji, vai par kuriem ir aizdomas, ka tie ir šādu bioloģisko aģentu pārnēsātāji, veic šādus pasākumus:

36.1. nosaka izolācijas pakāpi atbilstoši riska pakāpei:

36.1.1. strādājot ar 2.grupas bioloģiskajiem aģentiem, nosaka vismaz 2.isolācijas pakāpi;

36.1.2. strādājot ar 3.grupas bioloģiskajiem aģentiem, nosaka vismaz 3.izolācijas pakāpi;

36.1.3. strādājot ar 4.grupas bioloģiskajiem aģentiem, nosaka vismaz 4.izolācijas pakāpi;

36.2. pēc šo noteikumu 36.1.apakšpunktā paredzētās izolācijas pakāpes noteikšanas veic nepieciešamos izolācijas pasākumus saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumu, lai līdz minimumam samazinātu inficēšanās risku.

37. Laboratorijās, kuru darbības mērķis nav saistīts ar bioloģisko aģentu kultivēšanu vai vākšanu, bet kur strādā ar materiāliem, kuros, iespējams, ir bioloģiskie aģenti, kas var izraisīt cilvēka veselības traucējumu, nodrošina vismaz 2.izolācijas pakāpi, bet, ja ir zināms vai ja ir norādes, ka ir nepieciešama 3. vai 4.izolācijas pakāpe, nodrošina 3. vai 4.izolācijas pakāpi.

37.¹ Diagnostikas laboratorijā, iekļaujot arī SARS-CoV-2 diagnostiku, nodrošina vismaz 2. izolācijas pakāpi. Ja darbs laboratorijā saistīts arī ar SARS-CoV-2 vīrusa kultivēšanu, nodrošina vismaz 3. izolācijas pakāpi un gaisa spiedienu, zemāku par atmosfēras spiedienu.

(MK 24.11.2020. noteikumu Nr. 697 redakcijā)

38. Ja bioloģiskā aģenta celms ir mazvirulents vai zaudējis zināmos virulences gēnus, tā cilmes celma klasifikācijai atbilstošu izolāciju var nepiemērot. Nepieciešamo izolācijas pakāpi nosaka, pamatojoties uz atbilstošu riska novērtēšanu darba vietā (piemēram, ja šādu celmu plāno izmantot par profilaktiskiem vai terapeitiskiem mērķiem paredzētu produktu vai produkta sastāvdaļu).

39. Novērtējot 3.grupas bioloģiskos aģentus, kas nodarbinātajiem var radīt tikai nelielu inficēšanās risku (šo noteikumu 1.pielikumā atzīmēti ar divām zvaigznītēm (**)), izvēlas piemērojamās izolācijas pasākumus, ņemot vērā attiecīgo specifisko darbību raksturu un tajās izmantotā aģenta daudzumu, lai noteiktu, vai konkrētos apstākļos no dažiem šādiem pasākumiem var atteikties.

40. Izolācijas prasības atbilstoši parazītu klasifikācijai piemēro tikai tiem parazītu dzīves cikla posmiem, kuros tie ir spējīgi radīt veselības traucējumus, iedarbojoties uz nodarbināto darba vietā.

41. Rūpnieciskajos procesos, kuros izmanto 2., 3. vai 4.grupas bioloģiskos aģentus, ievēro šādus nosacījumus:

41.1. uz rūpnieciskajiem procesiem attiecinā ar šo noteikumu 36.1.apakšpunktā minētās prasības un veic šo noteikumu 3.pielikumā minētos izolācijas pasākumus;

41.2. izvēlas un apvieno izolācijas prasības, kas atbilst dažādām kategorijām un ir minētas šo noteikumu 3.pielikumā, izvēli pamatojot ar jebkura konkrēta procesa vai procesa daļas riska novērtējumu;

41.3. saskaņā ar riska novērtēšanu, kas saistīts ar 2., 3. vai 4.grupas bioloģisko aģentu izmantošanu, uzraudzības un kontroles institūcijas var pieņemt lēmumu par īpašiem pasākumiem, ko piemēro šādu bioloģisku aģentu rūpnieciskajā izmantošanā.

42. Ja nav iespējams klasificēt bioloģisko aģentu, bet tā izmantošana var radīt risku, strādāt ar šādu bioloģisko aģentu atļauts vienīgi darba vietās, kur ir nodrošināta vismaz 3.izolācijas pakāpe.

43. Strādājot ar 1.grupas bioloģiskajiem aģentiem, arī dzīvām novājinātām vakcīnām, ievēro vispārīgos darba aizsardzības principus.

44. Rūpnieciskajos procesos, laboratorijas darbos vai darbā ar dzīvniekiem, kur ir vai ir iespējama 3. vai 4.grupas bioloģisko aģentu iedarbība, darba devējs nodrošina drošības pasākumu atbilstību šo noteikumu 36., 37., 38., 39., 40., 41. un 42.punktā minētajām prasībām.

VIII. Nodarbināto veselības uzraudzība

45. Ja darba vietā iespējama saskare ar bioloģiskajiem aģentiem, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veic nodarbināto obligātās veselības pārbaudes.

46. Ārstniecības iestādes informāciju nodarbinātajiem un darba devējam par veselības pārbaudēm, kā arī nepieciešamo ārstēšanu un veselības stāvokļa papildu izmeklēšanu sniedz normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

47. Pamatojoties uz riska novērtēšanas rezultātu, kā arī ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktās prasības, darba devējs nosaka tos nodarbinātos, kuriem nepieciešami īpaši darba aizsardzības pasākumi.

48. Ja nodarbinātie nav imūni pret bioloģisko aģentu, kura iedarbībai viņi ir vai varētu būt pakļauti, darba devējs nodrošina nodarbinātajiem iespēju vakcinēties, ievērojot šādu kārtību:

48.1. ja riska novērtēšanā konstatē, ka nodarbinātie ir pakļauti tādu bioloģisku aģentu iedarbībai, kuras dēļ pastāv draudi nodarbināto drošībai un veselībai un pret šiem bioloģiskajiem aģentiem ir pieejamas iedarbīgas vakcīnas, darba devējs piedāvā nodarbinātajiem iespēju vakcinēties;

48.2. vakcināciju veic saskaņā ar normatīvajiem aktiem;

48.3. darba devējs informē nodarbinātos gan par pozitīvajām, gan negatīvajām sekām, kādas var rasties vakcinējoties un kādas — nevakcinējoties;

48.4. izdevumus, kas saistīti ar šajā punktā minēto vakcināciju, sedz darba devējs.

49. Ja konstatē nodarbinātā veselības traucējumu:

49.1. arodslimībās sertificēts ārsts vai ārstniecības iestāde piedāvā veikt papildu veselības pārbaudes citiem nodarbinātajiem, kas bija pakļauti līdzīgai bioloģiskā aģenta iedarbībai;

49.2. darba devējs veic atkārtotu riska novērtēšanu;

49.3. izdevumus, kas saistīti ar šo noteikumu 49.1.apakšpunktā minētajām veselības pārbaudēm, sedz darba devējs.

50. Veselības pārbažu datus uzglabā vismaz 10 gadus pēc bioloģiskā aģenta iedarbības beigām un pēc tam likumā noteiktajā kārtībā nodod arhīvā. Šo noteikumu 24.punktā minētajos gadījumos individuālos veselības pārbažu rezultātus uzglabā 45 gadus pēc pēdējā zināmā bioloģiskā aģenta iedarbības gadījuma uz nodarbināto un pēc tam likumā noteiktajā kārtībā nodod arhīvā.

51. Arodslimībās sertificēts ārsts vai Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologs, ja nepieciešams, iesaka darba devējam atbilstošus darba aizsardzības un preventīvos pasākumus, kas veicami attiecībā uz katru atsevišķu nodarbināto.

(Grozīts ar MK 29.09.2009. noteikumiem Nr.1107; MK 17.04.2012. noteikumiem Nr.265)

52. Darba devējs sniedz informāciju un ieteikumus katram nodarbinātajam par veselības pārbaudēm, ko var veikt arī pēc bioloģiskā aģenta iedarbības beigām.

53. Nodarbinātajam ir tiesības iepazīties ar veselības pārbažu rezultātiem, kas attiecas tieši uz viņu.

54. Attiecīgais nodarbinātais un darba devējs var pieprasīt, lai par nodarbinātā veselības aprūpi atbildīgā ārstniecības persona pārskata veselības pārbažu rezultātus.

55. Veicot nodarbināto veselības uzraudzību, ņem vērā šādas prasības:

55.1. ja nodarbinātais ir vai ir bijis pakļauts bioloģisko aģentu iedarbībai, arodslimībās sertificēts ārsts iepazīstas ar bioloģiskā aģenta iedarbības nosacījumiem vai apstākļiem;

55.2. nodarbināto veselības aprūpi veic saskaņā ar vispārējās medicīnas principiem un praksi, ietverot šādus pasākumus:

55.2.1. informācijas apkopošana par nodarbinātā veselības stāvokli un darbu;

55.2.2. katra nodarbinātā veselības stāvokļa individuāls novērtējums;

55.2.3. ja nepieciešams, regulāra bioloģiskā aģenta klātbūtnes kontrole nodarbinātā organismā, kā arī agrīnu un atgriezenisku seku noteikšana;

55.3. regulāras veselības pārbaudes, ņemot vērā jaunākās zinātnes atziņas.

56. Darba devējs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ziņo uzraudzības un kontroles institūcijām par veselības traucējumiem vai nāves gadījumiem, ko izraisījusi bioloģisko aģentu iedarbība darba vietā.

IX. Nodarbināto informēšana, apmācība, konsultēšanās un līdzdalība

57. Ja nodarbinātais darba procesā saskaras ar bioloģiskajiem aģentiem, darba devējs nodrošina nodarbināto un nodarbināto pārstāvju apmācību atbilstoši darba specifikai (arī praktisku apmācību) un nepieciešamo informāciju par attiecīgajiem darba aizsardzības pasākumiem. Darba devējs informē nodarbinātos un viņu pārstāvjus par:

57.1. iespējamiem draudiem veselībai;

57.2. aizsardzības pasākumiem, kas veicami, lai nepieļautu bioloģiskā aģenta iedarbību;

57.3. higiēnas prasībām;

57.4. aizsardzības līdzekļu un aizsargapģērba lietošanu;

57.5. nodarbināto rīcību negadījumu laikā un rīcību, lai tos nepieļautu.

58. Darba devējs nodrošina nodarbinātajiem, kuriem ir saskare vai ir iespējama saskare ar bioloģiskiem aģentiem, šādu apmācību:

58.1. sākotnējo — pirms darba uzsākšanas;

58.2. periodisko — ne retāk kā reizi gadā;

58.3. papildu — ja darba vidē notiek pārmaiņas, kuras var ietekmēt nodarbinātā drošību un veselību.

59. Darba devējs nodrošina, lai darba vietā būtu rakstiski norādījumi un visiem pieejamā vietā izlikti paziņojumi ar informāciju nodarbinātajiem par rīcību, ja:

59.1. noticis negadījums, strādājot ar bioloģisko aģentu;

59.2. nodarbinātais strādā ar 4.grupas bioloģisko aģentu.

60. Par visiem negadījumiem darba vietā nodarbinātie nekavējoties ziņo darba devējam, tiešajam darbu vadītājam un darba aizsardzības speciālistam.

61. Darba devējs nekavējoties informē nodarbinātos un viņu pārstāvjus par visiem negadījumiem, ja ir notikusi bioloģiskā aģenta noplūde, kas var izraisīt smagu veselības traucējumu, to cēloņiem, kā arī informē par pasākumiem, kas ir veikti vai tiks veikti, lai novērstu bioloģisko aģentu darbības ietekmi uz nodarbinātajiem.

62. Darba devējs nodrošina nodarbinātajiem un viņu pārstāvjiem vispārīgu informāciju par stāvokli uzņēmumā darba drošības un nodarbināto veselības aizsardzības jomā.

63. Darba devējs nodrošina nodarbinātajiem un viņu pārstāvjiem šo noteikumu 22.punktā minētās informācijas pieejamību.

64. Nodarbināto un viņu pārstāvju konsultēšanās un līdzdalība šajos noteikumos paredzēto jautājumu risināšanā notiek saskaņā ar Darba aizsardzības likumu.

X. Atsevišķu šo noteikumu punktu piemērošana, pamatojoties uz riska novērtēšanu

65. Ja riska novērtēšanā konstatē, ka nodarbinātais ir pakļauts vai iespējama viņa pakļautība 1.grupas bioloģiskā aģenta iedarbībai (kura spēja izraisīt veselības traucējumu ir maz ticama), nepiemēro šo noteikumu III, IV, V, VI un VIII nodaļas un 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 44., 57., 58., 59., 60., 61., 62. un 63. punktā minētās prasības, bet ievēro 43.punktu.

66. Ja riska novērtēšanā konstatē, ka paredzamā darbība nav tieši saistīta ar bioloģiskā aģenta izmantošanu, taču pastāv iespēja, ka nodarbinātais var tikt pakļauts bioloģiskā aģenta iedarbībai un tā var radīt risku nodarbinātā drošībai un veselībai, piemēro šo noteikumu 15. un 16.punktu un 18.10.apakšpunktu, kā arī 19., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 62. un 63.punktu. Šī punkta nosacījumi attiecas uz šādiem darbiem:

66.1. darbs klīniskajās, veterinārajās un diagnostiskajās laboratorijās, kā arī zinātniskās pētniecības laboratorijās (izņemot mikrobioloģiskās diagnostikas laboratorijas, uz kurām attiecas visi šo noteikumu punkti);

66.2. darbs pārtikas ražošanā;

66.3. darbs lauksaimniecībā;

66.4. darbs ar dzīvniekiem vai dzīvnieku izcelsmes produktiem;

66.5. darbs ārstniecības iestādēs, ieskaitot patoloģiskās anatomijas nodaļas un izolatorus;

66.6. darbs ar notekūdeņu attīrīšanas iekārtām;

66.7. atkritumu apsaimniekošana.

66.¹ Ja riska novērtēšanā tiek konstatēta neparedzēta bioloģisko aģentu iedarbība, šo noteikumu 66. punktā minētie nosacījumi attiecas arī uz tādiem darbiem, kas nav minēti šo noteikumu 66. punktā.

(MK 24.11.2020. noteikumu Nr. 697 redakcijā)

XI. Noslēguma jautājums

67. Noteikumi stājas spēkā ar 2003.gada 1.janvāri.

(MK 24.11.2020. noteikumu Nr. 697 redakcijā)

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. septembra Direktīvas 2000/54/EK par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar bioloģisku aģentu iedarbību darba vietā (septītā atsevišķā direktīva saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punktu);

2) Komisijas 2019. gada 24. oktobra Direktīvas (ES) 2019/1833, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/54/EK I, III, V un VI pielikumu, veicot tikai tehniska rakstura pielāgojumus;

3) Komisijas 2020. gada 3. jūnija Direktīvas (ES) 2020/739, ar ko attiecībā uz SARS-CoV-2 iekļaušanu to bioloģisko aģentu sarakstā, par kuriem ir zināms, ka tie var inficēt cilvēkus, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/54/EK III pielikumu un groza Komisijas Direktīvu (ES) 2019/1833.

Ministru prezidents A.Bērziņš

Labklājības ministra pienākumu izpildītājs — vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs V.Makarovs

1. pielikums
Ministru kabineta
2002. gada 21. maija noteikumiem Nr. 189

2., 3. un 4. grupas bioloģisko aģentu klasifikācija

(Pielikums MK 24.11.2020. noteikumu Nr. 697 redakcijā)

Nr. p. k.	Bioloģiskais aģents	Klasifikācijas grupa	Piezīmes
1.	<i>Actinomadura madurae</i>	2	
2.	<i>Actinomadura pelletieri</i>	2	
3.	<i>Actinomyces gerencseriae</i>	2	
4.	<i>Actinomyces israelii</i>	2	
5.	<i>Actinomyces</i> spp.	2	
6.	<i>Aggregatibacter actinomycetemcomitans</i> (<i>Actinobacillus actinomycetemcomitans</i>)	2	
7.	<i>Anaplasma</i> spp.	2	
8.	<i>Arcanobacterium haemolyticum</i> (<i>Corynebacterium haemolyticum</i>)	2	
9.	<i>Arcobacter butzleri</i>	2	
10.	<i>Bacillus anthracis</i>	3	T
11.	<i>Bacteroides fragilis</i>	2	
12.	<i>Bacteroides</i> spp.	2	
13.	<i>Bartonella bacilliformis</i>	2	
14.	<i>Bartonella quintana</i> (<i>Rochalimaea quintana</i>)	2	
15.	<i>Bartonella</i> (<i>Rochalimaea</i>) spp.	2	
16.	<i>Bordetella bronchiseptica</i>	2	
17.	<i>Bordetella parapertussis</i>	2	
18.	<i>Bordetella pertussis</i>	2	T, V
19.	<i>Bordetella</i> spp.	2	
20.	<i>Borrelia burgdorferi</i>	2	
21.	<i>Borrelia duttonii</i>	2	
22.	<i>Borrelia recurrentis</i>	2	
23.	<i>Borrelia</i> spp.	2	
24.	<i>Brachyspira</i> spp	2	
25.	<i>Brucella abortus</i>	3	
26.	<i>Brucella canis</i>	3	
27.	<i>Brucella inopinata</i>	3	

28.	<i>Brucella melitensis</i>	3	
29.	<i>Brucella suis</i>	3	
30.	<i>Burkholderia cepacia</i>	2	
31.	<i>Burkholderia mallei</i> (<i>Pseudomonas mallei</i>)	3	
32.	<i>Burkholderia pseudomallei</i> (<i>Pseudomonas pseudomallei</i>)	3	D
33.	<i>Campylobacter fetus</i> subsp. <i>fetus</i>	2	
34.	<i>Campylobacter fetus</i> subsp. <i>venerealis</i>	2	
35.	<i>Campylobacter jejuni</i> subsp. <i>doylei</i>	2	
36.	<i>Campylobacter jejuni</i> subsp. <i>jejuni</i>	2	
37.	<i>Campylobacter</i> spp.	2	
38.	<i>Cardiobacterium hominis</i>	2	
39.	<i>Cardiobacterium valvarum</i>	2	
40.	<i>Chlamydia abortus</i> (<i>Chlamydophila abortus</i>)	2	
41.	<i>Chlamydia caviae</i> (<i>Chlamydophila caviae</i>)	2	
42.	<i>Chlamydia felis</i> (<i>Chlamydophila felis</i>)	2	
43.	<i>Chlamydia pneumoniae</i> (<i>Chlamydophila pneumoniae</i>)	2	
44.	<i>Chlamydia psittaci</i> (<i>Chlamydophila psittaci</i>) (putnu celmi)	3	
45.	<i>Chlamydia psittaci</i> (<i>Chlamydophila psittaci</i>) (citi celmi)	2	
46.	<i>Chlamydia trachomatis</i> (<i>Chlamydophila trachomatis</i>)	2	
47.	<i>Clostridium botulinum</i>	2	T
48.	<i>Clostridium difficile</i>	2	T
49.	<i>Clostridium perfringens</i>	2	T
50.	<i>Clostridium tetani</i>	2	T, V
51.	<i>Clostridium</i> spp.	2	
52.	<i>Corynebacterium diphtheriae</i>	2	T, V
53.	<i>Corynebacterium minutissimum</i>	2	
54.	<i>Corynebacterium pseudotuberculosis</i>	2	T
55.	<i>Corynebacterium ulcerans</i>	2	T
56.	<i>Corynebacterium</i> spp.	2	
57.	<i>Coxiella burnetii</i>	3	
58.	<i>Edwardsiella tarda</i>	2	
59.	<i>Ehrlichia</i> spp.	2	
60.	<i>Eikenella corrodens</i>	2	
61.	<i>Elizabethkingia meningoseptica</i> (<i>Flavobacterium meningosepticum</i>)	2	
62.	<i>Enterobacter aerogenes</i> (<i>Klebsiella mobilis</i>)	2	
63.	<i>Enterobacter cloacae</i> subsp. <i>cloacae</i> (<i>Enterobacter cloacae</i>)	2	
64.	<i>Enterobacter</i> spp.	2	
65.	<i>Enterococcus</i> spp.	2	
66.	<i>Erysipelothrix rhusiopathiae</i>	2	
67.	<i>Escherichia coli</i> (izņemot nepatogēnos celmus)	2	
68.	<i>Escherichia coli</i> , verocitotoksikogēnie celmi (piemēram, O157:H7 vai O103)	3 (**)	T
69.	<i>Fluoribacter bozemanii</i> (<i>Legionella</i>)	2	
70.	<i>Francisella hispaniensis</i>	2	
71.	<i>Francisella tularensis</i> subsp. <i>holarctica</i>	2	
72.	<i>Francisella tularensis</i> subsp. <i>mediasiatica</i>	2	
73.	<i>Francisella tularensis</i> subsp. <i>novicida</i>	2	
74.	<i>Francisella tularensis</i> subsp. <i>tularensis</i>	3	
75.	<i>Fusobacterium necrophorum</i> subsp. <i>funduliforme</i>	2	
76.	<i>Fusobacterium necrophorum</i> subsp. <i>necrophorum</i>	2	
77.	<i>Gardnerella vaginalis</i>	2	
78.	<i>Haemophilus ducreyi</i>	2	
79.	<i>Haemophilus influenzae</i>	2	V
80.	<i>Haemophilus</i> spp.	2	

81.	<i>Helicobacter pylori</i>	2	
82.	<i>Helicobacter</i> spp.	2	
83.	<i>Klebsiella oxytoca</i>	2	
84.	<i>Klebsiella pneumoniae</i> subsp. <i>ozaenae</i>	2	
85.	<i>Klebsiella pneumoniae</i> subsp. <i>pneumoniae</i>	2	
86.	<i>Klebsiella pneumoniae</i> subsp. <i>rhinoscleromatis</i>	2	
87.	<i>Klebsiella</i> spp.	2	
88.	<i>Legionella pneumophila</i> subsp. <i>fraseri</i>	2	
89.	<i>Legionella pneumophila</i> subsp. <i>pascullei</i>	2	
90.	<i>Legionella pneumophila</i> subsp. <i>pneumophila</i>	2	
91.	<i>Legionella</i> spp.	2	
92.	<i>Leptospira interrogans</i> (visi serologiczne varianty)	2	
93.	<i>Leptospira interrogans</i> spp.	2	
94.	<i>Listeria monocytogenes</i>	2	
95.	<i>Listeria ivanovii</i> subsp. <i>ivanovii</i>	2	
96.	<i>Listeria ivanovii</i> subsp. <i>londoniensis</i>	2	
97.	<i>Morganella morganii</i> subsp. <i>morganii</i> (<i>Proteus morganii</i>)	2	
98.	<i>Morganella morganii</i> subsp. <i>sibonii</i>	2	
99.	<i>Mycobacterium abscessus</i> subsp. <i>abscessus</i>	2	
100.	<i>Mycobacterium africanum</i>	3	V
101.	<i>Mycobacterium avium</i> subsp. <i>avium</i> (<i>Mycobacterium avium</i>)	2	
102.	<i>Mycobacterium avium</i> subsp. <i>paratuberculosis</i> (<i>Mycobacterium paratuberculosis</i>)	2	
103.	<i>Mycobacterium avium</i> subsp. <i>silvaticum</i>	2	
104.	<i>Mycobacterium bovis</i>	3	V
105.	<i>Mycobacterium caprae</i> (<i>Mycobacterium tuberculosis</i> subsp. <i>caprae</i>)	3	
106.	<i>Mycobacterium chelonae</i>	2	
107.	<i>Mycobacterium chimaera</i>	2	
108.	<i>Mycobacterium fortuitum</i>	2	
109.	<i>Mycobacterium intracellulare</i>	2	
110.	<i>Mycobacterium kansasii</i>	2	
111.	<i>Mycobacterium leprae</i>	3	
112.	<i>Mycobacterium malmoense</i>	2	
113.	<i>Mycobacterium marinum</i>	2	
114.	<i>Mycobacterium microti</i>	3(**)	
115.	<i>Mycobacterium pinnipedii</i>	3	
116.	<i>Mycobacterium scrofulaceum</i>	2	
117.	<i>Mycobacterium simiae</i>	2	
118.	<i>Mycobacterium szulgai</i>	2	
119.	<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	3	V
120.	<i>Mycobacterium ulcerans</i>	3(**)	
121.	<i>Mycobacterium xenopi</i>	2	
122.	<i>Mycoplasma hominis</i>	2	
123.	<i>Mycoplasma pneumoniae</i>	2	
124.	<i>Mycoplasma</i> spp.	2	
125.	<i>Neisseria gonorrhoeae</i>	2	
126.	<i>Neisseria meningitidis</i>	2	V
127.	<i>Neorickettsia sennetsu</i> (<i>Rickettsia sennetsu</i> , <i>Ehrlichia sennetsu</i>)	2	
128.	<i>Nocardia asteroides</i>	2	
129.	<i>Nocardia brasiliensis</i>	2	
130.	<i>Nocardia farcinica</i>	2	
131.	<i>Nocardia nova</i>	2	
132.	<i>Nocardia otitidiscaviarum</i>	2	
133.	<i>Nocardia</i> spp.	2	

134.	<i>Orientia tsutsugamushi (Rickettsia tsutsugamushi)</i>	3	
135.	<i>Pasteurella multocida</i> subsp. <i>gallicida (Pasteurella gallicida)</i>	2	
136.	<i>Pasteurella multocida</i> subsp. <i>multocida</i>	2	
137.	<i>Pasteurella multocida</i> subsp. <i>septica</i>	2	
138.	<i>Pasteurella</i> spp.	2	
139.	<i>Peptostreptococcus anaerobius</i>	2	
140.	<i>Plesiomonas shigelloides</i>	2	
141.	<i>Porphyromonas</i> spp.	2	
142.	<i>Prevotella</i> spp.	2	
143.	<i>Proteus mirabilis</i>	2	
144.	<i>Proteus penneri</i>	2	
145.	<i>Proteus vulgaris</i>	2	
146.	<i>Providencia alcalifaciens (Proteus inconstans)</i>	2	
147.	<i>Providencia rettgeri (Proteus rettgeri)</i>	2	
148.	<i>Providencia</i> spp.	2	
149.	<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	2	T
150.	<i>Rhodococcus hoagii (Corynebacterium equii)</i>	2	
151.	<i>Rickettsia africae</i>	3	
152.	<i>Rickettsia akari</i>	3 (**)	
153.	<i>Rickettsia australis</i>	3	
154.	<i>Rickettsia canadensis</i>	2	
155.	<i>Rickettsia conorii</i>	3	
156.	<i>Rickettsia heilongjiangensis</i>	3 (**)	
157.	<i>Rickettsia japonica</i>	3	
158.	<i>Rickettsia montanensis</i>	2	
159.	<i>Rickettsia typhi</i>	3	
160.	<i>Rickettsia prowazekii</i>	3	
161.	<i>Rickettsia rickettsii</i>	3	
162.	<i>Rickettsia sibirica</i>	3	
163.	<i>Rickettsia</i> spp.	2	
164.	<i>Salmonella enterica (choleraesuis)</i> subsp. <i>arizonae</i>	2	
165.	<i>Salmonella Enteritidis</i>	2	
166.	<i>Salmonella Paratyphi A, B, C</i>	2	V
167.	<i>Salmonella Typhi</i>	3 (**)	V
168.	<i>Salmonella Typhimurium</i>	2	
169.	<i>Salmonella</i> (citi serologiskie varianti)	2	
170.	<i>Shigella boydii</i>	2	
171.	<i>Shigella dysenteriae</i> (1. tips)	3 (**)	T
172.	<i>Shigella dysenteriae</i> , izņemot 1. tipu	2	
173.	<i>Shigella flexneri</i>	2	
174.	<i>Shigella sonnei</i>	2	
175.	<i>Staphylococcus aureus</i>	2	T
176.	<i>Streptobacillus moniliformis</i>	2	
177.	<i>Streptococcus agalactiae</i>	2	
178.	<i>Streptococcus dysgalactiae</i> subsp. <i>equisimilis</i>	2	
179.	<i>Streptococcus pneumoniae</i>	2	T, V
180.	<i>Streptococcus pyogenes</i>	2	T
181.	<i>Streptococcus suis</i>	2	
182.	<i>Streptococcus</i> spp.	2	
183.	<i>Treponema carateum</i>	2	
184.	<i>Treponema pallidum</i>	2	
185.	<i>Treponema pertenue</i>	2	
186.	<i>Treponema</i> spp.	2	
187.	<i>Trueperella pyogenes</i>	2	

188.	<i>Ureaplasma parvum</i>	2	
189.	<i>Ureaplasma urealyticum</i>	2	
190.	<i>Vibrio cholerae</i> (ieskaitot <i>El Tor</i>)	2	T, V
191.	<i>Vibrio parahaemolyticus</i> (<i>Benecka parahaemolytica</i>)	2	
192.	<i>Vibrio</i> spp.	2	
193.	<i>Yersinia enterocolitica</i> subsp. <i>enterolitica</i>	2	
194.	<i>Yersinia enterocolitica</i> subsp. <i>palaearctica</i>	2	
195.	<i>Yersinia pestis</i>	3	
196.	<i>Yersinia pseudotuberculosis</i>	2	
197.	<i>Yersinia</i> spp.	2	

Vīrusi

Nr. p. k.	Bioloģiskais aģents (vīrusu sugas vai norādītā taksonomijas secība)	Klasifikācija	Piezīmes
198.	Bunjavīruss		
199.	<i>Hantaviridae</i> vīrusa dzimta		
200.	Ortohantavīrusa ģints		
200.1.	<i>Andes</i> orthohantavīruss (hantavīrusa suga, kas izraisa Hanta vīruslimību ar plaušu sindromu [HPS])	3	
200.2.	<i>Bayou</i> orthohantavīruss	3	
200.3.	<i>Black Creek Canal</i> orthohantavīruss	3	
200.4.	<i>Cano Delgado</i> orthohantavīruss	3	
200.5.	<i>Choclo</i> orthohantavīruss	3	
200.6.	<i>Dobrava-Belgrade</i> orthohantavīruss (hantavīrusa suga, kas izraisa hemorāģisku drudzi ar nieru sindromu [HFRS])	3	
200.7.	<i>El Moro Canyon</i> orthohantavīruss	3	
200.8.	<i>Hantaan</i> orthohantavīruss (hantavīrusa suga, kas izraisa hemorāģisko drudzi ar nieru sindromu [HFRS])	3	
200.9.	<i>Laguna Negra</i> orthohantavīruss	3	
200.10.	<i>Prospect Hill</i> orthohantavīruss	2	
200.11.	<i>Puumala</i> orthohantavīruss (hantavīrusa suga, kas izraisa nefropātijas epidēmiju [NE])	2	
200.12.	<i>Seoul</i> orthohantavīruss (hantavīrusa suga, kas izraisa hemorāģisko drudzi ar nieru sindromu [HFRS])	3	
200.13.	<i>Sin Nombre</i> orthohantavīruss (hantavīrusa suga, kas izraisa Hanta vīruslimību ar plaušu sindromu [HPS])	3	
200.14.	Citi hantavīrusi, par kuriem zināms, ka tie ir patogēni	2	
201.	<i>Nairoviridae</i> ģints		
202.	Ortonairovīrusa ģints		
202.1.	Krimas-Kongo hemorāģiskā drudža vīruss	4	
202.2.	<i>Dugbe</i> ortonairovīruss	2	
202.3.	<i>Hazara</i> ortonairovīruss	2	
202.4.	Nairobi aitū slimība, ortonairovīruss	2	
202.5.	Citi nairovīrusi, par kuriem zināms, ka tie ir patogēni	2	
203.	<i>Peribunyaviridae</i> vīrusu dzimta		
204.	Ortobunjavīrusa ģints		
204.1.	Bunjamveras ortobunjavīruss (<i>Germiston</i> vīruss)	2	
204.2.	Kalifornijas encefalīta ortobunjavīruss	2	
204.3.	<i>Oropouche</i> ortobunjavīruss	3	
204.4.	Citi ortobunjavīrusi, par kuriem zināms, ka tie ir patogēni	2	
205.	<i>Phenuiviridae</i> vīrusu dzimta		
206.	Flebovīrusa ģints		
206.1.	<i>Bhanja</i> flebovīruss	2	
206.2.	<i>Punta Toro</i> flebovīruss	2	
206.3.	Rifta ielejas drudža flebovīruss	3	

206.4.	Sandfly drudža Neapoles flebovīruss (Toskānas vīruss)	2	
206.5.	SFTS flebovīruss (smags vīruss ar trombocitopēnijas sindroma vīrusu)	3	
206.6.	Citi flebovīrusi, par kuriem zināms, ka tie ir patogēni	2	
207.	Herpes vīrusu suga		
208.	Herpesviridae vīrusu dzimta		
209.	Citomegalovīrusa ģints		
209.1.	Cilvēka betaherpesvīruss 5 (citomegalovīruss)	2	
210.	Limfokriptovīrusa ģints		
210.1.	Cilvēka gammaherpesvīruss 4 (Epšteina-Barra vīruss)	2	
211.	Radinovīrusa ģints		
211.1.	Cilvēka gammaherpesvīruss 8	2	D
212.	Rozeolovīrusa ģints		
212.1.	Cilvēka betaherpesvīruss 6A (cilvēka B-limfotropais vīruss)	2	
212.2.	Cilvēka betaherpesvīruss 6B	2	
212.3.	Cilvēka betaherpesvīruss 7	2	
213.	Simplex vīrusa ģints		
213.1.	Makaku alfaherpesvīruss 1 (<i>Herpesvirus simiae</i> , herpes vīruss B)	3	
213.2.	Cilvēka alfaherpesvīruss 1 (cilvēka herpes vīruss 1, <i>herpes simplex</i> vīruss, 1. tips)	2	
213.3.	Cilvēka alfaherpesvīruss 2 (cilvēka herpes vīruss 2, <i>herpes simplex</i> vīruss, 2. tips)	2	
214.	Varicella vīrusa ģints		
214.1.	Cilvēka alfaherpesvīruss 3 (<i>Varicella-zoster</i> herpes vīruss)	2	V
215.	Mononegavirales vīrusu suga		
216.	Filoviridae vīrusu dzimta		
217.	Ebolas vīrusa ģints	4	
218.	Marburgas vīrusa ģints		
218.1.	Marburg Marburgvīrus	4	
219.	Paramyxoviridae dzimta		
220.	Avulavīrusa ģints		
220.1.	Ņūkāsas slimības vīruss	2	
221.	Henipavīrusa ģints		
221.1.	Hendra henipavīruss	4	
221.2.	Nipah henipavīruss	4	
222.	Morbilivīrusa ģints		
222.1.	Masalu morbilivīruss	2	V
223.	Respirovīrusa ģints		
223.1.	Cilvēka respirovīruss 1 (paragripas vīruss 1)	2	
223.2.	Cilvēka respirovīruss 3 (paragripas vīruss 3)	2	
224.	Rubulavīrusa ģints		
224.1.	Cūciņu rubulavīruss	2	V
224.2.	Cilvēka rubulavīruss 2 (paragripas vīruss 2)	2	
224.3.	Cilvēka rubulavīruss 4 (paragripas vīruss 4)	2	
225.	Pneumoviridae vīrusu dzimta		
226.	Metapneimovīrusa ģints		
227.	Ortopneimovīrusa ģints		
227.1.	Cilvēka ortopneimovīruss (respiratoriski sincitiāls vīruss)	2	
228.	Rhabdoviridae vīrusu dzimta		
229.	Lyssa vīrusa ģints		
229.1.	Austrālijas sikspārņu lyssa vīruss	3(**)	V
229.2.	Duvenhage lyssa vīruss	3(**)	V
229.3.	Eiropas sikspārņu lyssa vīruss 1	3(**)	V
229.4.	Eiropas sikspārņu lyssa vīruss 2	3(**)	V

229.5.	Lagosas sīkspārņu <i>lyssa</i> vīruss	3(**)	
229.6.	<i>Mokola lyssa</i> vīruss	3	
229.7.	Trakumsērgas <i>lyssa</i> vīruss	3 (**)	V
230.	Vezikulovīrusu ģints		
230.1.	Vezikulārā stomatīta vīruss, <i>Alagoas</i> vezikulovīruss	2	
230.2.	Vezikulārā stomatīta vīruss, <i>Indiana</i> vezikulovīruss	2	
230.3.	Vezikulārā stomatīta vīruss, Ņūdžersijas vezikulovīruss	2	
230.4.	<i>Piry</i> vezikulovīruss (<i>Piry</i> vīruss)	2	
231.	Nidovīrusu suga		
232.	<i>Coronaviridae</i> vīrusu dzimta		
233.	Betakoronavīrusa ģints		
233.1.	Smags akūts respiratorā sindroma koronavīruss (SARS vīruss)	3	
233.2.	Smags akūts respiratorā sindroma koronavīruss 2 (SARS-CoV-2)	3	
233.3.	Vidējo Austrumu respiratorā sindroma koronavīruss (MERS vīruss)	3	
233.4.	Citi <i>Coronaviridae</i> , par kuriem zināms, ka tie ir patogēni	2	
234.	Pikomavīrusu suga		
235.	<i>Picomaviridae</i> vīrusu dzimta		
236.	Kardiovīrusa ģints		
236.1.	<i>Saffold</i> vīruss	2	
237.	Kosavīrusa ģints		
237.1.	Kosavīruss A	2	
238.	Enterovīrusa ģints		
238.1.	Enterovīruss A	2	
238.2.	Enterovīruss B	2	
238.3.	Enterovīruss C	2	
238.4.	Enterovīruss D, cilvēka enterovīruss, 70. tips (akūtā hemorāģiskā konjunktivīta vīruss)	2	
238.5.	Rinovīrusi	2	
238.6.	Poliovīrusi, 1. un 3. tips	2	V
238.7.	Poliovīruss, 2. tips (i)	3	V
239.	Hepatīta A vīrusa ģints		
239.1.	Hepatīta A vīruss (hepatīta A vīruss, cilvēka enterovīruss, 72. tips)	2	V
240.	Kobuvīrusa ģints		
240.1.	<i>Aichi</i> vīruss A (<i>Aichi</i> vīruss 1)	2	
241.	<i>Parecho</i> vīrusa ģints		
241.1.	<i>Parecho</i> vīrusi A	2	
241.2.	<i>Parecho</i> vīrusi B (<i>Ljungan</i> vīruss)	2	
241.3.	Citi <i>Picornaviridae</i> , par kuriem zināms, ka tie ir patogēni	2	
242.	Neklasificētas vīrusu sugas		
243.	<i>Adenoviridae</i> vīrusu dzimta	2	
244.	<i>Astroviridae</i> vīrusu dzimta	2	
245.	<i>Arenaviridae</i> vīrusu dzimta		
246.	Mammarenavīrusa ģints		
246.1.	Brazīlijas mammarenavīruss	4	
246.2.	<i>Chapare</i> mammarenavīruss	4	
246.3.	<i>Flexal</i> mammarenavīruss	3	
246.4.	<i>Guanarito</i> mammarenavīruss	4	
246.5.	<i>Junin</i> mammarenavīruss	4	
246.6.	<i>Lassa</i> mammarenavīruss	4	
246.7.	<i>Lujo</i> mammarenavīruss	4	
246.8.	Limfocitārais horiomeningīta mammarenavīruss, neitropiskie celmi	2	
246.9.	Limfocitārais horiomeningīta mammarenavīruss (citi celmi)	2	
246.10.	<i>Machupo</i> mammarenavīruss	4	

246.11.	<i>Mobala</i> mammarenāvīruss	2	
246.12.	<i>Mopeia</i> mammarenāvīruss	2	
246.13.	<i>Tacaribe</i> mammarenāvīruss	2	
246.14.	<i>Whitewater Arroyo</i> mammarenāvīruss	3	
247.	<i>Caliciviridae</i> vīrusu suga		
248.	Norovīrusa ģints		
248.1.	Norovīruss (<i>Norwalk</i> vīruss)	2	
248.2.	Citi <i>Caliciviridae</i> , par kuriem zināms, ka tie ir patogēni	2	
249.	<i>Hepadnaviridae</i> vīrusu dzimta		
250.	Ortohepadnavīrusa ģints		
250.1.	B hepatīta vīruss	3 (**)	V, D
251.	<i>Hepeviridae</i> vīrusu dzimta		
252.	Ortohepevīrusa ģints		
252.1.	Ortohepevīruss A (hepatīta E vīruss)	2	
253.	<i>Flaviviridae</i> vīrusu dzimta		
254.	Flavivīrusa ģints		
254.1.	Denges vīruss	3	
254.2.	Japāņu encefalīta vīruss	3	V
254.3.	<i>Kyasanur Forest</i> slimības vīruss	3	V
254.4.	<i>Louping ill</i> vīruss	3 (**)	
254.5.	<i>Murray Valley</i> encefalīta vīruss (Austrālijas encefalīta vīruss)	3	
254.6.	Omskas hemorāģiskā drudža vīruss	3	
254.7.	<i>Powassan</i> vīruss	3	
254.8.	<i>Rocio</i> vīruss	3	
254.9.	Sentluisas encefalīta vīruss	3	
254.10.	Ērču encefalīta vīruss		
254.10.1.	<i>Absettarov</i> vīruss	3	
254.10.2.	<i>Hanzalova</i> vīruss	3	
254.10.3.	<i>Hypr</i> vīruss	3	
254.10.4.	<i>Kumlinge</i> vīruss	3	
254.10.5.	<i>Negishi</i> vīruss	3	
254.10.6.	Krievijas pavasara-vasaras encefalīta vīruss (a)	3	V
254.10.7.	Centrāleiropas ērču encefalīta vīruss	3 (**)	V
254.10.8.	Tālo Austrumu ērču encefalīta vīruss	3	
254.10.9.	Sibīrijas ērču encefalīta vīruss	3	V
254.11.	<i>Wesselsbron</i> vīruss	3 (**)	
254.12.	Rietumnilas drudža vīruss	3	
254.13.	Dzeltenā drudža vīruss	3	V
254.14.	Zikas vīruss	2	
254.15.	Citi flavivīrusi, par kuriem zināms, ka tie ir patogēni	2	
255.	Hepacivīrusa ģints		
255.1.	Hepacivīruss C (C hepatīta vīruss)	3 (**)	D
256.	<i>Orthomyxoviridae</i> vīrusu dzimta		
257.	Gamma gripas vīrusa ģints		
257.1.	C tipa gripas vīruss	2	V (c)
258.	A tipa gripas vīrusa ģints		
258.1.	Augsti patogēnās putnu gripas vīrusi HPAIV (H5), piemēram, H5N1	3	
258.2.	Augsti patogēnās putnu gripas vīrusi HPAIV (H7), piemēram, H7N7, H7N9	3	
258.3.	A tipa gripas vīruss	2	V (c)
258.4.	A tipa gripas vīruss A/Ņujorka/1/18 (H1N1) (Spāņu gripa 1918)	3	
258.5.	A tipa gripas vīruss A/Singapūra/1/57 (H2N2)	3	
258.6.	Zemi patogēnās putnu gripas vīruss (LPAI) H7N9	3	
259.	B tipa gripas vīrusa ģints		

259.1.	B tipa gripas vīruss	2	V (c)
260.	<i>Thogoto</i> vīrusa ģints		
260.1.	<i>Dhori</i> vīruss (ērču pārnēsāts <i>orthomyxoviridae: Dhori</i>)	2	
260.2.	<i>Thogoto</i> vīruss (ērču pārnēsāts <i>orthomyxoviridae: Thogoto</i>)	2	
261.	<i>Papillomaviridae</i> vīrusu dzimta	2	D (d)
262.	<i>Parvoviridae</i> vīrusu dzimta		
263.	Eritroparovīrusa ģints		
263.1.	Primātu eritroparovīruss 1 (cilvēka parvovīruss, B 19 vīruss)	2	
264.	<i>Polyomaviridae</i> vīrusu dzimta		
265.	Betapoliomavīrusa ģints		
265.1.	Cilvēka poliomavīruss 1 (BK vīruss)	2	D (d)
265.2.	Cilvēka poliomavīruss 2 (JC vīruss)	2	D (d)
266.	<i>Poxviridae</i> vīrusu dzimta		
267.	<i>Molluscipox</i> vīrusa ģints		
267.1.	<i>Molluscum contagiosum</i> vīruss	2	
268.	<i>Ostropox</i> vīrusa ģints		
268.1.	Goļu baku vīruss	2	
268.2.	Pērtiķu baku vīruss	3	V
268.3.	<i>Vaccinia</i> vīruss (iesk. bifeļu baku vīrusu (e), ziloņu baku vīrusu (f), trušu baku vīrusu (g))	2	
268.4.	<i>Variola</i> (lielais un mazais) vīruss	4	V
269.	<i>Parapox</i> vīrusa ģints		
269.1.	<i>Orf</i> vīruss	2	
269.2.	Goļu baku pseidovīruss (<i>Milkers' node</i> vīruss, <i>parapoxvirus bovis</i>)	2	
270.	<i>Yatapox</i> vīrusa ģints		
270.1.	<i>Tanapox</i> vīruss	2	
270.2.	<i>Yaba</i> pērtiķu audzēja vīruss	2	
271.	<i>Reoviridae</i> vīrusu dzimta		
272.	Seadomavīrusa ģints		
272.1.	<i>Banna</i> vīruss	2	
273.	Koltivīrusa ģints	2	
274.	Rotavīrusu ģints	2	
275.	Orbivīrusa ģints	2	
276.	<i>Retroviridae</i> vīrusu dzimta		
277.	Deltaretrovīrusa ģints		
277.1.	Primātu T-limfotropais vīruss 1 (cilvēka T-šūnu limfotropais vīruss, 1. tips)	3 (**)	D
277.2.	Primātu T-limfotropais vīruss 2 (cilvēka T-šūnu limfotropais vīruss, 2. tips)	3 (**)	D
278.	Lentivīruss (G)		
278.1.	Cilvēka imūndeficīta vīruss 1	3 (**)	D
278.2.	Cilvēka imūndeficīta vīruss 2	3 (**)	D
278.3.	Pērtiķu imūndeficīta vīruss (SIV) (h)	2	
279.	<i>Togaviridae</i> vīrusu dzimta		
280.	Alfavīrusa ģints		
280.1.	<i>Cabassou</i> vīruss	3	
280.2.	Austrumu zirgu encefalomiēlīta vīruss	3	V
280.3.	<i>Bebaru</i> vīruss	2	
280.4.	Čikuguni drudža vīruss	3 (**)	
280.5.	<i>Everglades</i> vīruss	3 (**)	
280.6.	<i>Mayaro</i> vīruss	3	
280.7.	<i>Mucambo</i> vīruss	3 (**)	
280.8.	<i>Ndumu</i> vīruss	3 (**)	
280.9.	<i>O'nyong-nyong</i> vīruss	2	

280.10.	Rosriveras slimības vīruss	2	
280.11.	<i>Semliki Forest</i> vīruss	2	
280.12.	<i>Sindbis</i> vīruss	2	
280.13.	<i>Tonate</i> vīruss	3 (**)	
280.14.	Venecuēlas zirgu encefalomiēlīta vīruss	3	V
280.15.	Rietumu zirgu encefalomiēlīta vīruss	3	V
280.16.	Citi alfavīrusi, par kuriem zināms, ka tie ir patogēni	2	
281.	Rubivīrusa ģints		
281.1.	Masaliņu vīruss	2	V
282.	<i>Neklasificētu vīrusu dzimta</i>		
283.	Deltavīrusa ģints		
283.1.	Hepatīta Delta vīruss (b)	2	V, D

Priona slimības aģenti

Nr. p. k.	Bioloģiskais aģents	Klasifikācija	Piezīmes
284.	Kreicfelda-Jakoba slimības aģents	3 (**)	D (d)
285.	Kreicfelda-Jakoba slimības paveids	3 (**)	D (d)
286.	Govju sūkļveida encefalopātijas (<i>BSE</i>) aģents un citas radniecīgas dzīvnieku <i>TSE</i>	3 (**)	D (d)
287.	Gerstmana-Štreislera-Šeinkera sindroma aģents	3 (**)	D (d)
288.	<i>Kuru</i> aģents	3 (**)	D (d)
289.	Skrepi slimības aģents	2	

Parazīti

Nr. p. k.	Bioloģiskais aģents	Klasifikācija	Piezīmes
290.	<i>Acanthamoeba castellanii</i>	2	
291.	<i>Ancylostoma duodenale</i>	2	
292.	<i>Angiostrongylus cantonensis</i>	2	
293.	<i>Angiostrongylus costaricensis</i>	2	
294.	<i>Anisakis simplex</i>	2	A
295.	<i>Ascaris lumbricoides</i>	2	A
296.	<i>Ascaris suum</i>	2	A
297.	<i>Babesia divergens</i>	2	
298.	<i>Babesia microti</i>	2	
299.	<i>Balamuthia mandrillaris</i>	3	
300.	<i>Balantidium coli</i>	2	
301.	<i>Brugia malayi</i>	2	
302.	<i>Brugia pahangi</i>	2	
303.	<i>Brugia timori</i>	2	
304.	<i>Capillaria philippinensis</i>	2	
305.	<i>Capillaria</i> spp.	2	
306.	<i>Clonorchis sinensis</i> (<i>Opisthorchis sinensis</i>)	2	
307.	<i>Clonorchis viverrini</i> (<i>Opisthorchis viverrini</i>)	2	
308.	<i>Cryptosporidium hominis</i>	2	
309.	<i>Cryptosporidium parvum</i>	2	
310.	<i>Cyclospora cayetanensis</i>	2	
311.	<i>Dicrocoelium dentriticum</i>	2	
312.	<i>Dipetalonema streptocerca</i>	2	
313.	<i>Diphyllobothrium latum</i>	2	
314.	<i>Dracunculus medinensis</i>	2	
315.	<i>Echinococcus granulosus</i>	3 (**)	
316.	<i>Echinococcus multilocularis</i>	3 (**)	
317.	<i>Echinococcus oligarthrus</i>	3 (**)	
318.	<i>Echinococcus vogeli</i>	3 (**)	

319.	<i>Entamoeba histolytica</i>	2	
320.	<i>Enterobius vermicularis</i>	2	
321.	<i>Enterocytozoon bieneusi</i>	2	
322.	<i>Fasciola gigantica</i>	2	
323.	<i>Fasciola hepatica</i>	2	
324.	<i>Fasciolopsis buski</i>	2	
325.	<i>Giardia lamblia</i> (<i>Giardia duodenalis</i> , <i>Giardia intestinalis</i>)	2	
326.	<i>Heterophyes</i> spp.	2	
327.	<i>Hymenolepis diminuta</i>	2	
328.	<i>Hymenolepis nana</i>	2	
329.	<i>Leishmania aethiopica</i>	2	
330.	<i>Leishmania braziliensis</i>	3 (**)	
331.	<i>Leishmania donovani</i>	3 (**)	
332.	<i>Leishmania guyanensis</i> (<i>Viannia guyanensis</i>)	3 (**)	
333.	<i>Leishmania infantum</i> (<i>Leishmania chagasi</i>)	3 (**)	
334.	<i>Leishmania major</i>	2	
335.	<i>Leishmania mexicana</i>	2	
336.	<i>Leishmania panamensis</i> (<i>Viannia panamensis</i>)	3 (**)	
337.	<i>Leishmania peruviana</i>	2	
338.	<i>Leishmania tropica</i>	2	
339.	<i>Leishmania</i> spp.	2	
340.	<i>Loa loa</i>	2	
341.	<i>Mansonella ozzardi</i>	2	
342.	<i>Mansonella perstans</i>	2	
343.	<i>Mansonella streptocerca</i>	2	
344.	<i>Metagonimus</i> spp.	2	
345.	<i>Naegleria fowleri</i>	3	
346.	<i>Necator americanus</i>	2	
347.	<i>Onchocerca volvulus</i>	2	
348.	<i>Opisthorchis felineus</i>	2	
349.	<i>Opisthorchis</i> spp.	2	
350.	<i>Paragonimus westermani</i>	2	
351.	<i>Paragonimus</i> spp.	2	
352.	<i>Plasmodium falciparum</i>	3 (**)	
353.	<i>Plasmodium knowlesi</i>	3 (**)	
354.	<i>Plasmodium</i> spp. (cilvēka un pērtiķu)	2	
355.	<i>Sarcocystis suihominis</i>	2	
356.	<i>Schistosoma haematobium</i>	2	
357.	<i>Schistosoma intercalatum</i>	2	
358.	<i>Schistosoma japonicum</i>	2	
359.	<i>Schistosoma mansoni</i>	2	
360.	<i>Schistosoma mekongi</i>	2	
361.	<i>Strongyloides stercoralis</i>	2	
362.	<i>Strongyloides</i> spp.	2	
363.	<i>Taenia saginata</i>	2	
364.	<i>Taenia solium</i>	3 (**)	
365.	<i>Toxocara canis</i>	2	
366.	<i>Toxocara cati</i>	2	
367.	<i>Toxoplasma gondii</i>	2	
368.	<i>Trichinella nativa</i>	2	
369.	<i>Trichinella nelsoni</i>	2	
370.	<i>Trichinella pseudospiralis</i>	2	
371.	<i>Trichinella spiralis</i>	2	
372.	<i>Trichomonas vaginalis</i>	2	

373.	<i>Trichostrongylus orientalis</i>	2	
374.	<i>Trichostrongylus</i> spp.	2	
375.	<i>Trichuris trichiura</i>	2	
376.	<i>Trypanosoma brucei brucei</i>	2	
377.	<i>Trypanosoma brucei gambiense</i>	2	
378.	<i>Trypanosoma brucei rhodesiense</i>	3 (**)	
379.	<i>Trypanosoma cruzi</i>	3 (**)	
380.	<i>Wuchereria bancrofti</i>	2	

Sēnītes

Nr. p. k.	Bioloģiskais aģents	Klasifikācija	Piezīmes
381.	<i>Aspergillus flavus</i>	2	A
382.	<i>Aspergillus fumigatus</i>	2	A
383.	<i>Aspergillus</i> spp.	2	
384.	<i>Blastomyces dermatitidis</i> (<i>Ajellomyces dermatitidis</i>)	3	
385.	<i>Blastomyces gilchristii</i>	3	
386.	<i>Candida albicans</i>	2	A
387.	<i>Candida dubliniensis</i>	2	
388.	<i>Candida glabrata</i>	2	
389.	<i>Candida parapsilosis</i>	2	
390.	<i>Candida tropicalis</i>	2	
391.	<i>Cladophialophora bantiana</i> (<i>Xylohypha bantiana</i> , <i>Cladosporium bantianum</i> , <i>trichoides</i>)	3	
392.	<i>Cladophialophora modesta</i>	3	
393.	<i>Cladophialophora</i> spp.	2	
394.	<i>Coccidioides immitis</i>	3	A
395.	<i>Coccidioides posadasii</i>	3	A
396.	<i>Cryptococcus gattii</i> (<i>Filobasidiella neoformans</i> var. <i>bacillispora</i>)	2	A
397.	<i>Cryptococcus neoformans</i> (<i>Filobasidiella neoformans</i> var. <i>neoformans</i>)	2	A
398.	<i>Emmonsia parva</i> var. <i>parva</i>	2	
399.	<i>Emmonsia parva</i> var. <i>crescens</i>	2	
400.	<i>Epidermophyton floccosum</i>	2	A
401.	<i>Epidermophyton</i> spp.	2	
402.	<i>Fonsecaea pedrosoi</i>	2	
403.	<i>Histoplasma capsulatum</i>	3	
404.	<i>Histoplasma capsulatum</i> var. <i>farciminosum</i>	3	
405.	<i>Histoplasma duboisii</i>	3	
406.	<i>Madurella grisea</i>	2	
407.	<i>Madurella mycetomatis</i>	2	
408.	<i>Microsporium</i> spp.	2	A
409.	<i>Nannizzia</i> spp.	2	
410.	<i>Neotestudina rosatii</i>	2	
411.	<i>Paracoccidioides brasiliensis</i>	3	A
412.	<i>Paracoccidioides lutzii</i>	3	
413.	<i>Paraphyton</i> spp.	2	
414.	<i>Rhinocladiella mackenziei</i>	3	
415.	<i>Scedosporium apiospermum</i>	2	
416.	<i>Scedosporium prolificans</i> (<i>inflatum</i>)	2	
417.	<i>Sporothrix schenckii</i>	2	
418.	<i>Talaromyces marseffei</i> (<i>Penicillium marseffei</i>)	2	A
419.	<i>Trichophyton rubrum</i>	2	A
420.	<i>Trichophyton tonsurans</i>	2	A
421.	<i>Trichophyton</i> spp.	2	

Piezīmes un apzīmējumi.

1. Klasifikācijā iekļauti bioloģiskie aģenti, kuri var radīt veselības traucējumu cilvēkam, norādīts to iespējamais toksiskums un alerģiskums, iedarbīgas vakcīnas pieejamība, kā arī norādīti aģenti, pēc kuru iedarbības to ietekmei pakļauto nodarbināto saraksts uzglabājams 10 gadus, apzīmējot tos ar burtiem:

A – iespējama alerģija;

D – to nodarbināto saraksts, kuri ir bijuši pakļauti šā bioloģiskā aģenta iedarbībai. Saraksts uzglabājams 10 gadus pēc pēdējās zināmās iedarbības beigām;

T – toksīnu veidošanās;

V – pieejama un reģistrēta iedarbīga vakcīna.

2. Ja ir zināmas vairākas bioloģiskā aģenta sugas, kas ir cilvēkam patogēnas, klasifikācijā ir iekļautas tās sugas, kas visbiežāk izraisa veselības traucējumus, un vispārīga atsauce, kas norāda uz citu šīs pašas ģints sugu pārstāvju spēju ietekmēt veselības stāvokli. Ja bioloģisko aģentu sarakstā minēta visa ģints, tas nozīmē, ka ar to nav domātas sugas un celmi, par kuriem zināms, ka tie neizraisa veselības traucējumus.

3. Klasifikācijā nav iekļauti tie dzīvnieku un augu saslimšanu izraisītāji, par kuriem zināms, ka tie neietekmē cilvēku, kā arī nav ņemti vērā ģenētiski pārveidotie mikroorganismi.

4. Bioloģiskie aģenti klasificēti, ievērojot jaunākajos starptautiskajos nolīgumos noteikto taksonomiju un nomenklatūru, kas ir spēkā šā saraksta sastādīšanas laikā.

5. 3. grupas bioloģiskie aģenti, kas sarakstā ir atzīmēti ar divām zvaigznītēm (**), nodarbinātajiem var radīt tikai nelielu inficēšanās risku, jo parasti ar tiem nevar inficēties ieelpojot.

6. Norāde "spp." pie šajā sarakstā minētajiem bioloģiskajiem aģentiem nozīmē citas sugas, kas pieder šai ģintij un nav atsevišķi iekļautas šajā sarakstā, bet kas ir zināmas kā cilvēka slimību izraisītājas.

7. Atzīmes pie bioloģiskā aģenta nozīmē:

^a ērču encefalīts;

^b hepatīta D vīruss ir patogēns tikai tiem nodarbinātajiem, kuri vienlaikus vai sekundāri inficējušies ar hepatīta B vīrusu. Tādēļ vakcinēšanās pret hepatīta B vīrusu pasargās ar šo vīrusu neinficētos nodarbinātos arī no hepatīta D (Delta) vīrusa;

^c tikai A un B tipiem;

^d ieteicams darbā, kas ietver tiešu saskari ar šiem aģentiem;

^e noteikti divi vīrusi: viens ir bifeļu baku tipa vīruss, otrs – *Vaccinia* vīrusa paveids;

^f govju baku vīrusa paveids;

^g *Vaccinia* vīrusa paveids;

^h šobrīd nav pierādījumu cilvēka veselības traucējumiem, ko izraisījuši pērtiķu cilmes retrovīrusi. Kā piesardzības pasākumu, strādājot ar šiem vīrusiem, ieteicams piemērot 3. izolācijas pakāpi;

ⁱ klasifikācija saskaņā ar PVO Globālo rīcības plānu, lai samazinātu ar poliovīrusu saistītu risku pēc noteikta tipa sawaļas poliovīrusu izskaušanas un tai sekojošas orālas poliovakcīnas lietošanas pārtraukšanas.

2. pielikums
Ministru kabineta
2002. gada 21. maija noteikumiem Nr. 189

Izolācijas pasākumi un izolācijas pakāpes nodarbināto aizsardzībai pret risku, kas rodas saskarē ar bioloģiskiem aģentiem

(Pielikums MK 24.11.2020. noteikumu Nr. 697 redakcijā)

Nr. p. k.	A. Izolācijas pasākumi ¹	B. Izolācijas pakāpes		
		2	3	4
I. Darba vieta				
1.	Darba vieta jānorobežo no pārējās apkārtnes tajā pašā ēkā	nē	ieteicams ²	jā
2.	Jābūt iespējai darba vietu noblīvēt, lai varētu veikt izkvēpināšanu	nē	ieteicams	jā
II. Telpas				
3.	Inficētais materiāls, ieskaitot visus dzīvniekus, jāapstrādā drošības kamerā vai izolatorā, vai citā piemērotā ierobežotā telpā	ja nepieciešams	jā, ja inficēšanās notiek ieelpojot	jā
III. Aprīkojums				
4.	Ieplūdes un izplūdes gaiss darba vietā jāfiltrē, izmantojot HEPA ³ filtrus vai līdzīgus filtrus	nē	jā, izplūdes gaiss	jā, ieplūdes un izplūdes gaiss
5.	Darba vietā jāuztur gaisa spiediens, kas ir zemāks par atmosfēras spiedienu	nē	ieteicams	jā
6.	Ūdensnecaurlaidīgas un viegli tīrāmas virsmas	jā, darba virsmas un grīdas	jā, darba virsmas, grīdas un citas riska novērtējumā noteiktās virsmas	jā, darba virsmas, sienas, grīdas un griesti
7.	Virsmas, kas ir noturīgas pret skābēm, sārmēm, šķīdinātājiem, dezinfekcijas līdzekļiem	ieteicams	jā	jā
IV. Darba organizācija				
8.	Pieklūve darba vietai jāatļauj tikai tāpaši norīkoti darba ņēmējiem	ieteicams	jā	jā, caur gaisa slūžām ⁴
9.	Efektīvā vektora kontrole, piemēram, attiecībā uz grauzējiem un insektiem	ieteicams	jā	jā
10.	Konkrēta dezinfekcijas kārtība	jā	jā	jā
11.	Bioloģiska aģenta droša uzglabāšana	jā	jā	jā, apsargājama glabātava
12.	Pirms izešanas no noslēgtajām telpām personālam jāiet dušā	nē	ieteicams	ieteicams
V. Atkritumi				
13.	Apstiprināts inaktivācijas process drošai dzīvnieku liemeņu iznīcināšanai	ieteicams	jā, teritorijā vai ārpus tās	jā, teritorijā
VI. Citi pasākumi				
14.	Laboratorijā jāizmanto tikai tai piederošās iekārtas	nē	ieteicams	jā
15.	Jāiekārto novērošanas logs vai alternatīva ierīce, kas nodrošina iespēju redzēt strādājošos	ieteicams	ieteicams	jā

Piezīmes.

¹ Izolācijas pasākumus piemēro saskaņā ar darbību raksturu, risku novērtējumu un attiecīgā bioloģiskā aģenta īpašībām.

² Norāde "ieteicams" nozīmē, ka pasākumi jāpiemēro, ja vien risku novērtējuma rezultāti nenorāda citādi.

³ HEPA – cieto daļiņu gaisa filtra efektivitātes standarts.

⁴ Ieeju nodrošina caur gaisa slūžām, kas ir no laboratorijas izolēta kamera. Gaisa slūžu tīrajai pusei jābūt nodalītai no ierobežotas piekļuves puses ar pārgērbšanās vai dušas telpām, vēlams, ar aizslēdzamām durvīm.

3. pielikums
Ministru kabineta
2002. gada 21. maija noteikumiem Nr. 189

Izolācijas pasākumi un izolācijas pakāpes nodarbināto aizsardzībai pret risku, kas rodas saskarē ar bioloģiskajiem aģentiem rūpnieciskajos procesos

A. Izolācijas pasākumi		B. Izolācijas pakāpes		
		2	3	4
I. Vispārīga informācija				
1.	Ar dzīvotspējīgiem organismiem jārikojas vidē, kas fiziski atdala procesu no pārējās apkārtnes	jā	jā	jā
2.	Slēgtās sistēmas ¹ izplūdes gāzes jāapstrādā tā, lai:	minimizētu izplūdi	novērstu izplūdi	novērstu izplūdi
3.	Paraugu ņemšana, slēgtās sistēmas papildināšana ar materiāliem un dzīvotspējīgu organismu pārvešana uz citu slēgtu sistēmu jāveic tā, lai:	minimizētu izplūdi	novērstu izplūdi	novērstu izplūdi
4.	Kultūras šķidrumu pamatāpjomu nedrīkst izņemt no slēgtās sistēmas, ja vien dzīvotspējīgiem organismiem nav veikta:	inaktivācija, izmantojot pārbaudītus ķīmiskus vai fiziskus līdzekļus	inaktivācija, izmantojot pārbaudītus ķīmiskus vai fiziskus līdzekļus	inaktivācija, izmantojot pārbaudītus ķīmiskus vai fiziskus līdzekļus
5.	Blīvējumiem jābūt projektētiem tā, lai:	minimizētu izplūdi	novērstu izplūdi	novērstu izplūdi
6.	Kontrolējamām telpām jābūt projektētām tā, lai tās spētu noturēt visa slēgtās sistēmas apjoma noplūdi	nē	ieteicams ²	jā
7.	Jābūt iespējai noblīvēt kontrolējamās telpas, lai varētu veikt izkvēpināšanu	nē	ieteicams	jā
II. Telpas				
8.	Personālam nodrošina dezinfekcijas un mazgāšanas iekārtas	jā	jā	jā
III. Aprīkojums				
9.	Izplūdes gaiss un izplūdes gaiss kontrolējamās telpās jāizlaiž caur HEPA ³ filtriem	nē	ieteicams	jā
10.	Gaisa spiedienam kontrolējamās telpās jābūt mazākam par atmosfēras spiedienu	nē	ieteicams	jā
11.	Kontrolējamās telpās jābūt pietiekamai ventilācijai, lai minimizētu gaisa piesārņošanu	ieteicams	ieteicams	jā
IV. Darba organizācija				
12.	Slēgtajām sistēmām jāatrodas kontrolējamās telpās	ieteicams	ieteicams	jā, kā arī speciāli uzbūvētās
13.	Jābūt izliktām bioloģiskā apdraudējuma zīmēm	ieteicams	jā	jā
14.	Ieeja telpās atļauta tikai īpaši norīkotam personālam	ieteicams	jā	jā, caur gaisa slūžām ⁴
15.	Pirms izešanas no kontrolējamām telpām personālam jāiet dušā	nē	ieteicams	jā
16.	Personālam jāvalkā aizsargtērps	jā, darba apģērbs	jā	pilnīga pārgērbšanās
V. Atkritumi				
17.	Izlietņu un dušu notekūdeņi jāsavāc un jāinaktivē pirms izliešanas	nē	ieteicams	jā
18.	Notekūdeņu apstrāde pirms galīgās izliešanas	inaktivācija, izmantojot pārbaudītus ķīmiskus vai fiziskus līdzekļus	inaktivācija, izmantojot pārbaudītus ķīmiskus vai fiziskus līdzekļus	inaktivācija, izmantojot pārbaudītus ķīmiskus vai fiziskus līdzekļus

Piezīmes.

¹ Slēgta sistēma – sistēma, kas fiziski atdala procesu no pārējās apkārtnes (piemēram, inkubatora tvertne, cisterna utt.).

² Norāde "ieteicams" nozīmē, ka pasākumi jāpiemēro, ja vien risku novērtējuma rezultāti nenorāda citādi.

³ HEPA – cieto daļiņu gaisa filtra efektivitātes standarts.

⁴ Ieeju nodrošina caur gaisa slūžām, kas ir no laboratorijas izolēta kamera. Gaisa slūžu tīrajai pusei jābūt nodalītai no ierobežotas piekļuves puses ar pārgērbšanās vai dušas telpām, vēlams, ar aizslēdzamām durvīm.

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"